

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

Mediation in the Central Intellectual Property and International Trade Court

๑. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคืออะไร

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เป็นวิธีการระงับข้อพิพาทโดยบุคคลที่สามซึ่งเป็นคนกลางในการทำหน้าที่ช่วยเหลือ เสนอแนวทางและทางออกที่คู่พิพาทน่าจะยอมรับและพึงพอใจเสนอแก่คู่พิพาท หากตกลงเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอก็จะนำไปสู่การตกลงประนีประนอมยอมความกัน โดยการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งจะมีผลผูกพันให้คู่ความต้องปฏิบัติตาม

๒. ผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคือใคร

ผู้ไกล่เกลี่ย คือ คนกลางที่คู่พิพาทตกลงให้ช่วยเหลือในการเสนอแนะให้คู่พิพาทหาทางออกให้คู่พิพาทสามารถตกลงประนีประนอมยอมความกัน หากเป็นการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล จะเรียกว่า “ผู้ประนีประนอม” โดยผู้ประนีประนอมอาจเป็นบุคคลภายนอกได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอมประจำศาล เจ้าหน้าที่ศาล หรือผู้พิพากษาก็ได้

๓. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลเกิดขึ้นได้เมื่อใด

● การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดี

คู่พิพาทที่ประสงค์จะไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนที่จะเป็นคดีความขึ้นสู่การพิจารณาของศาลสามารถขอให้ศาลดำเนินการไกล่เกลี่ยให้ได้ โดยติดต่อไปยังส่วนไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท พร้อมรายละเอียด หรือแจ้งผ่านช่องทาง QR code เพื่อให้ศาลนัดประชุมคู่พิพาทและแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยเพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไป

● การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลังฟ้องคดี

การไกล่เกลี่ยสามารถกระทำได้ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนับแต่มีการยื่นฟ้องคดีจนถึงศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด โดยคู่พิพาทที่ประสงค์จะไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสามารถขอให้ศาลดำเนินการไกล่เกลี่ยให้ หรือศาลอาจเห็นเป็นการสมควรที่จะจัดให้มีการไกล่เกลี่ยขึ้นในคดีใด ๆ ในกรณีของการไกล่เกลี่ยตามความประสงค์ของคู่ความ โจทก์อาจแสดงความประสงค์เมื่อขณะยื่นฟ้อง จำเลยอาจแสดงความประสงค์ภายหลังได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องแล้ว หรือคู่ความอาจแสดงความประสงค์ไม่ว่าเวลาใด ๆ ระหว่างการพิจารณาโดยแถลงต่อผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาคดีนั้น ๆ ในวันนัด หรือติดต่อไปยังส่วนไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางก่อนวันนัด

อนึ่ง แม้จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลแล้ว ถ้าหากคดียังไม่สามารถตกลงกันได้และยังอยู่ในระยะเวลายื่นคำให้การหรือต้องไปศาลตามหมายเรียก คู่ความยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เว้นแต่จะอ้างเหตุดังกล่าวเพื่อขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การหรือเลื่อนวันนัดของศาลออกไปจนกว่าการไกล่เกลี่ยจะเสร็จสิ้น ซึ่งศาลจะใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอนุญาตเป็นรายกรณีไป

๔. ข้อพิพาทที่สามารถไกล่เกลี่ยได้

- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดี

ข้อพิพาทที่คู่พิพาทยังไม่ได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลและเป็นข้อพิพาทที่หากมีการยื่นฟ้องจะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ไม่ว่าจะ เป็นข้อพิพาททางแพ่งหรือทางอาญา สามารถไกล่เกลี่ยได้ทุกกรณี

- การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลังฟ้องคดี แบ่งเป็น

๑. คดีแพ่งซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เช่น ข้อพิพาทอันเกี่ยวเนื่องกับสัญญาขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ข้อพิพาทตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิและถ่ายทอดเทคโนโลยี ข้อพิพาทเกี่ยวกับความเสียหายทางแพ่งอันเกิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

๒. คดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง แบ่งเป็น

- คดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ สามารถไกล่เกลี่ยได้เฉพาะกรณีความผิดอาญาอันยอมความกันได้ เช่น ความผิดต่อพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.๒๕๓๗ ความผิดต่อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๑ เป็นต้น
- คดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ สามารถไกล่เกลี่ยได้ทุกกรณี
- คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาไม่ว่าพนักงานอัยการหรือราษฎรเป็นโจทก์ สามารถไกล่เกลี่ยในส่วนแพ่งได้ทุกกรณี
- คดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์และมีผู้เสียหายเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในทางแพ่งเข้ามาในคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ สามารถไกล่เกลี่ยในส่วนค่าสินไหมทดแทนได้ทุกกรณี

๕. ผลของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่สำเร็จในศาล

● การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดี

คู่พิพาทอาจทำเป็นบันทึกข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ หรือเลือกฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาตามยอมสำหรับข้อพิพาททางแพ่งในวันนั้น

กรณีตกลงกันไม่ได้ คู่พิพาทอาจฟ้องร้องต่อศาล ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิคู่ความที่จะขอให้มีการไกล่เกลี่ยในระหว่างพิจารณาในภายหลัง

● การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลังฟ้องคดี

➤ คดีแพ่ง : คู่ความทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลพิพากษาตามยอม หรือโจทก์ถอนฟ้อง

➤ คดีอาญาสำหรับความผิดอันยอมความได้ :

คดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ - คดีระงับไปโดยผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์

คดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ - โจทก์ถอนฟ้อง

➤ คดีอาญาสำหรับความผิดที่ยอมความไม่ได้ที่ราษฎรเป็นโจทก์ - โจทก์ถอนฟ้อง

➤ คดีอาญาสำหรับความผิดอาญาอันยอมความไม่ได้ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์และมีผู้เสียหายเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทางแพ่ง - ผู้เสียหายและจำเลยปรองดองกัน โดยผู้เสียหายได้รับการเยียวยา ส่วนจำเลยได้รับผลคำพิพากษาที่เหมาะสมบนพื้นฐานกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

กรณีตกลงกันไม่ได้ ให้ส่งเรื่องคืนสู่การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลตามปกติ

๖. การติดต่อขอใช้บริการ

คู่พิพาทที่ประสงค์ใช้บริการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง สามารถติดต่อขอใช้บริการได้ที่ส่วนไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ตามช่องทางต่อไปนี้

- โทรศัพท์ (๐ - ๒๑๔๑ - ๑๘๐๙)

- โทรสาร (๐ - ๒๑๔๑ - ๘๗๒๙)

การไกล่เกลี่ยเป็นความลับ

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการไกล่เกลี่ยไม่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาคดีของศาลได้

เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น